

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišče, I. nadstropje.

Recepti se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri popoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 2.
Naročnina znaša za avstro-
ogrske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrtletno . . . K 6.50
mesečno . . . K 2.10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inzerate) se
plačuje od četverostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna številka 10 h.

Št. 267.

Telefonska številka 65.

Celje, v sredo, 23. novembra 1910.

Cekovni račun 48.817.

Leto II.

Shod za povzdigo tujkega prometa na Sp. Štajerskem

V Mariboru, 21. nov.

V tukajšnjem nemškem kazinu se je vršil večer shod za povzdigo tujkega prometa na Sp. Štajerskem, katerega se je udeležilo kakih 50 oseb. Sklicalo ga je deželno društvo za povzdigo tujkega prometa. Navzoč je bil predsednik tega društva, deželni odbornik pl. Feyrer, dalje so bili med navzočimi mariborski župan dr. Schmiderer, posl. Wastian, zastopniki deželnih toplic na Sp. Štajerju, c. kr. glavarji iz Maribora, Radgone in Ljutomer in zastopnik SPD. g. učitelj Ign. Šijanec iz Gornjegagrada. Ker se ni nikjer naznanilo, kdo je sklicatelj, in se tudi ni nikogar povabilo, je bila seveda udeležba s slovenske strani sila majhna: razun g. Šijanca ni bilo nikogar na shod. Skriptor Gawajowski iz Gradca je predaval o pomenu tujkega prometa. Omenjal je njegove dobre strani z ozirom na narodno gospodarstvo in kulturo in razložil, kako je ravno vsled tujkega prometa postala pasivna dežela Tirolsko aktivna. Rekel je, da bo priredilo deželno društvo za povzdigo tujk. prometa še več enakih zborovanj na Sp. Štajerju. (Pričakujemo pa vbodoče, da se oziroma pri povabilih tudi na slov. liste, poslance in korporacije. Op. ur.) Pri debati o praktičnih sredstvih za povzdigo tujkega prometa je dobil prvi besedo zastopnik SPD. g. učitelj Šijanec in je stavil več resolucij v zadevi železnice Rečička vas—Gornji grad—Kamnik, upešave avtomobilnega prometa v poletnem času iz Rečičke vasi v Solčavo, radi brzojavne zveze Ljubno—Luče—Solčava, radi vozne poštne zveze Gornji grad—Kamnik in ceste iz Solčave v Logarsko dolino. Vse te resolucije so zborovalci enoglasno sprejeli. Inženir Reiser iz Maribora je stavil več želj glede zboljšanja železničnih zvez na glavni in koroški progi Južne železnice. V istem smislu sta govorila dr. Orosel in Schinner. G. Pfrimer se je pritoževal, da ni zavoljo slabih telefonskih aparatov nobene telefonske tajnosti; želel je zboljšanje. Za zboljšanje prometnih razmer zlasti zvez na lokalni železnici Ljutomer—Spilfeld sta se zavzela ljutomerski in radgonski okrajni glavar. To je bilo vse. No — razun g. Šijanca se je o pravi stvari zelo malo govorilo. Sodimo še vedno, da jo bode mo morali za svoje razmere sami energično vzeti v roke.

Cesar Viljem in klerikalizem.

Nemški cesar Viljem je povodom svojega obiska v benediktinskem samostanu Beuronu zopet govoril in djal med drugim, »da je dvajseto stoletje rodilo misli, ki se morejo uspešno pobijati samo s

pomočjo vere in nebes«. Čuje se tudi, da je na koncu opomnil, da prestol in oltar spadata skupaj. Ta govor je vzbudil v vseh naprednih krogih Nemčije mučen odmev. Kakšen je bil ta odmev, si more misliti vsak sam, saj je znano, da se liberalna, svobodomiselnja Nemčija z največjim trdom upira počenjanju klerikalne politike nemškega rajha, ki omejuje celo svobodo same protestantske cerkve.

Nikdo se ne bo čudil temu govoru cesarja Viljema, kdor zna, da je zadnji čas cesar Viljem ob vsaki le mogoči priliki naglašal, da monarhija in cerkev morata skupno delovati. Vsakdo se spominja senzacije, kojo so vzbudile cesarjeve besede na govor nadškofa v Münsterju. Nadškof se je pritožil čez vedno močnejše prodiranje socializma v narodu, a cesar Viljem je na to odgovoril, »da tukaj more pomagati samo vera«.

Besede, katere je govoril cesar Viljem v omenjenem benediktinskem samostanu, so se neugodno razumele v Nemčiji, in neugodno se razumevajo tudi pri nas, ki smo v zvezi, celo v tesni zvezi z nemškim rajhom. Iz teh besed veje prav žalostna perspektiva za bodočnost Nemčije. Te besede programatično javljajo vzajemnost med prestolom in klerikalizmom, in zdi se, kakor da tudi Avstro-Ogrska ne bo pri tej dobroti trpela škode. Najbolj karakteristično je, da je cesar Viljem izrekel te besede med menihi, in tako napravil kompliment, češ, da so tudi oni v nekem oziru močna opora državi.

Nedavni dogodki na Portugalskem so pokazali, da je taka opora zelo slaba in nezanesljiva. Tudi jezuitski red in prestol mladega kralja Manuela so delali vzajemno. Ali ogorčenje naroda proti jezuitom se je sčasoma preneslo na kralja in dinastijo in na monarhično ureditev države. Združjenje bližnjega kraljevskega plašča in borne redovniške kute je postalo obema usodno. Ako nadalje dobro pogledamo razmere v Španiji; nič bi ne bilo pogubonosnejšega, kakor če bi kralju Alfonzu prišlo na um proglasiti vzajemnost med prestolom in redovniki. Danes je brezdvomno, da se kralj Alfonz in njegovi potomci morejo vzdržati na prestolu samo tedaj, če so od redovnikov in vatikanskega vpliva kolikor mogoče najbolj neodvisni.

Res je, da so besede cesarja Viljema bile govorjene v benediktinskem samostanu, in da se benediktinski red ne sme zamenjati z jezuitskim. Benediktinci so bili nekdanji najboljši zaščitniki glagolice in slovanskega bogoslužja; no dandanes se take razlike ne smejo precenjevati. Rimska kurija zahteva danes najstrožjo disciplino.

Borba rimske kurije proti modernizmu vpliva na vse organizacije, ki so odvisne od Vatikana. Prišlo bo do razpora, in organizacije katoliške cerkve bodo takrat morale izbirati, za koga se hočejo odločiti, za cesarja ali za cerkev.

V takem sporu se bodo gotovo odločile za cerkev. To je gotovo, kakor zakon o teži. Sedaj se

vpraša, kakšne podpore in koristi se more nadjeti cesar Viljem od podpiranja rimske katoliške cerkve? Koliko se mora posebno nadjeti od podpiranja katoliških redov, ki imajo nalogo, da preprečijo prodiranje »pogubnih idej naše dobe v narod« — a te ideje so po našem mišljenju želja po politični svobodi in duševnim napredkom? V dvajsetem stoletju se solnce ne da zatreti s plaščem. In četudi se posreči klerikalni agitaciji v Nemčiji vzdržati veliki del naroda v duševni nezrelosti, tedaj si naj cesar Viljem zapomni, da stoji na straneh nemške zgodovine pisano, da Rim ni nikdar ničesar zastopil prestolu rimskih cesarjev nemške narodnosti.

Nemčija je morala prebiti najhujšo svojo dobo, ko je vzajemno delovala s papeži, a v najsijajnejših razmerah je bila za časa borbe s papeži. Rim se nikdar ne zadovolji z mestom služabnika prestola, on hoče vladati. Ako pride do konflikta med prestolom in narodom radi preveč očitne vzajemnosti s klerikalizmom, bo Rim kompromitiral in potegnil v ta konflikt tudi prestol. Po reformaciji v Nemčiji, in posebno še l. 1910 so bile besede cesarja Viljema v Beuronu kulturni, da še več — politični anakronizem.

Politična kronika.

HRVAŠKI SABOR ODGODEN.

O enodnevnem zasедanju in odgodenju hrvaškega sabora javlja c. kr. koresp. biro iz Zagreba dne 22. nov.: »Danes se je sešel hrvaški sabor k zasédanju. Ob 11. uri popoldne je pozval zastopnik vlade najstarejšega člana sabora, Erazma Barčiča, naj prevzame predsedstvo. Barčič, od koalicije živahno aklamiran, prevzame predsedstvo ter pozivlja najmlajše poslance, naj prevzamejo mesto zapisnikarjev. Poslanec Radič, vodja hrvaške kmečke stranke, protestira proti izjavi, ki jo je podal ogrski ministerski predsednik Khuen-Hedervary v ogrskem državnem zboru na interpelacijo poslanca Bartha. Starčevićanec Pavelič stavi na predsednika vprašanje, zakaj bo hrvaški sabor že v otvoritveni seji zaključen. Častni predsednik Barčič odgovori, da mu je v tej zadevi ravno toliko znano, kakor interpellantu samemu in da ni nobenega povoda za to odredbo. Nato se je napotila deputacija 16 poslancev po bana dr. Tomašiča. Ban dr. Tomašič je najprej prečital kraljevi reskript. V kraljevem reskriptu se med drugim opozarja, da bo moral sabor rešiti več reformnih predlog, tako reformo šolstva in reformo kazenskega in civilnega pravnega reda. Dalje pa se glasi kraljevi reskript: »Ker pa za sedaj nima vlada ob strani večine, s katero bi mogla uspešno delovati in izvesti potrebne reforme in ker je upati, da lahko vladno večino doseže, se sabor odgodi v svrhu po-

LISTEK.

Tolstega moralni in socialni zakonik.

(Iz prekrasne knjige: Ernest Howard Croshy Tolstoj in njegovo poslanstvo, na slovenščino prevedel Ljudevit Furlani, založila Zvezna trgovina v Celju.) (Dalje.)

Druga zapoved obsoja pregrešno poželenje srca ter prepoveduje ločiti se od žene izvzemši »zavoljo loternije« (V. 32). Te izjeme ne najdete ne v Sv. Marki (X. 2—12) ne v Sv. Lukežu (XXI. 18) in meni se zdi docela jasno, da čeprav so te besede v revidiranem besedilu, da so bile vrinjene v tekst prav na tak način, kakor besede »brez razloga« v prvo zapoved. Kristus nalaga vsem čistost srca in absolutno zvestobo v mislih in dejanjih med možem in ženo, in ta nauk Tolstoj sprejema v njega polnem obsegu. »Enoženstvo«, pravi, »je prirodni zakon človeštva«.

Njegovo novelo »Kreutzerjeva sonata« so napadali iz tega razloga, ker obsoja zakon sploh, in v resnici priznava Tolstoj fizični zakon samo zato, ker je vsled zakrknjenosti naših src potreben. Fizična ljubezen je, kakor nam pripoveduje, čisto živalska strast in kot taka nevredna najvišjega človeštva. »Krščanski ideal ni zakon, ampak ljubezen do Boga in do bližnjega.« Resnica je, naj se že nagiblamo k Tolstojevim zaključkom ali ne, da ni bila še izrečena zadnja beseda o krščanskem zakonu (ženitbi). Ni še bila napisana nobena za-

dostna razlaga Kristusovih besed o tem predmetu (glej Mat. XIX. 10—12; Lukež XIV. 26) niti o vzgledu, ki nam ga je dal. Dodati hočem samo, da se mi zdi, da Tolstoj ni razmišljal o možnosti pravega zakona duš in o učinku, ki bi ga imel na očiščenje telesnih odnošajev. Zdi se, da so njegovi nazorji skoro identični z nazorji Sv. Pavla.

Evangelij nam podaja, kakor vsa verstva, nek mističen nazor o spolu, katerega razlagatelj ne more prezreti. Mi smo že tako navajeni na sliko ženina in neveste navedeno na Kristusa in cerkev, da ne mislimo na nje pomen. Prav tako se slikata Jehova in Izrael vedno kot mož in žena. Dioniz v Heladi, Osiris v Egiptu, dajatelj vina so moški bogovi v misterijah; in Iris in Ceres, dajateljci kruha, sta njih nevesti. Znamenito je dejstvo, da sta postala kruh in vino na podoben način elementa krščanskega obreda in v starih Naukih Dvanajstih Apostolov se nas uči, da kruh pomeni cerkev, nevesto, dočim predstavlja vino našega Gospoda. Tako vidimo, da v odnošajih med kristjanom in kristjanom in med njimi in Bogom ideje o spolu ne manjka. In prav ako pravimo, da so bili ti nazorji Kristusu popolnoma tuji ter da so bili upeljani v krščanstvo šele po njegovi smrti, ker jih je napovedal v mnogih svojih izrekih. Z vsjo opravičenostjo lahko sklepamo, da je spol zavzel v Jezusovih mislih širše mesto nego Tolstoj dopušča.

Jezusova tretja zapoved je: »Celo ne prisegati«, ki stopa namesto stare zapovedi, naj ljudje spolnjujejo svoje prisega. Naš pisatelj meni, da stoji ta zapoved v posebni zvezi s prisego zvestobe, ka-

tero zahtevajo na Ruskem od vsakega podanika. Prisegamo, da bomo pokorni poveljem ljudij in ta povelja bodo morda v nasprotju zakonom božjim. To načelo zoperstavljanja proti temu, da bi se za bodočnost zavezali, ima velik cilj. Pred petdesetimi leti je razvil Thoreau¹ to idejo na bregih Waldenovega ribnika, čeprav očitno ni imel Evangelijev v mislih. Thoreau pravi: »Ali mora državljani, če tudi za trenotek in v najmanjši meri, žrtvovati svojo vest zakonodajcu? In zakaj pa ima vsak človek svojo vest? Mislim, da moramo biti najprej ljudje in podaniki šele potem. Ni želeli, da bi se gojilo toliko spoštovanje do zakona, kolikor spoštovanje do pravice. Jedinna obveznost, katero prevzeti imam pravico, je ta, storiti vsak čas to, kar je po moji misli pravično.« (Razprava »O državljanski nepokornosti«.)

Diogenes na reki Concord² je mislil brez dvoma na prisego zvestobe na ustavo, katere sankcionira suženjstvo.³ Ali bi nas taka prisega dandanes ne silila udeležiti se krivične vojske? Ali nas ne sili n. pr. prisega za izpolnjevanje dolžnosti sodne-

¹ Henry Thoreau (1817—1862) velik mislec in pisatelj ameriški, njegovo najbolj znano delo je »Walden ali življenje v gozdih«. Prelagatelj.

² Thoreau je napisal o svojih potovanjih po reki Concord knjigo »Teden na reki Concord«, v kateri razpravlja o vsem, karkoli more inteligentnega človeka zanimati. Prelagatelj.

³ Thoreau je bil velik nasprotnik suženjstva in je igral v boju za osvoboditev sužnjev v Zedinjenih državah veliko ulogo. Prelagatelj.

gajanj na nedoločen čas. Po prečitaniu reskripta pozivlje ban poslance, da naj se podajo skupno ž njimi v katedralo k službi božji. Prečitane kraljevega reskripta so sprejeli poslanci z vzklici: »Živio hrvaški kralj! Abzug madžarski eksponent!«

KULTURNE RAZMERE NA OGERSKEM.

V soboto je bila pri naučnem ministru grofu Zichy-ju deputacija iz trenčinske županije pod vodstvom samega velikega župana Julija Zsalavszkega. Ni prišla radi cest, niti radi samostalne banke ali radi plačila v gotovini — ampak radi šole! Podatki, ki jih je pri tej priliki podal veliki župan, niso novi, tudi niso edini, ker se taki podatki morejo navesti skoro iz vsake županije razun velikih mest. Ti podatki mečejo žalostno luč na madžarsko kulturno politiko, na madžarsko kulturo, ki se tako naglašuje pred Evropo in nemadžarskimi narodi. Od 389 občin trenčinske županije je 123 brez šole! Do 10.000 šolskih obvezancev ne pozna šolske odgoje. Od obstoječih šol so mnoge tako prazne, da bi bilo najbolje, jih zapreti, a druge zopet so prenapolnjene. V trenčinski županiji zna pisati in čitati samo 25 odstotkov prebivalcev, a so občine, kjer so odstotki dosti manjši — 4%! Svoje razlaganje o teh tužnih razmerah je spopolnil veliki župan z besedami: »Take razmere brezobzirno izrabljajo narodnosti proti Madžarom v korist češko-slovaške edinosti. One pošiljajo mladino v praške šole in na tamošnja vseučilišča. Iz Češke pa se vračajo slovaški dijaki kot narodni agitatorji.« Ta deputacija je važna v dvojnem oziru. Prvič, kar se tiče Madžarov samih, drugič glede narodnosti, v tem slučaju Slovakov. To je prvokrat v politični zgodovini Ogerske, da privrženec vlade pozivlja, da ali madžarska vlada zgradi narodnostim šole, ali da bodo v nasprotjem slučaju cele množice slovaških otrok vrele na Češko, da tam najdejo ono, česar jim Ogerska ne da. Gospodje Madžari so začeli uvidevati, da brez šol ne more naprej. A fatalno je, da so Slovaki z velikim delom sosedi Avstrije oziroma svojih najbližjih bratov Čehov! Človek z malim razumom opazi torej razliko med razmerami na jedni in drugi strani. Tega spoznanja ne morejo zaprečiti niti stotine obmejnih žandarjev in stražnikov. Izgleda pa, da bodo Madžari še prav dolgo časa potrebovali, predno pridejo do spoznanja, kako se vodi prava narodnostna in madžarska politika.

DROBNE POLITIČNE NOVICE.

Boj med prestolonaslednikom in vojnim ministrom Schönaichom. »Berl. Tagbl.« priobčuje članek o napetem razmerju med prestolonaslednikom in vojnim ministrom, ki ima svoj vzrok v tem, da je Schönaich nekoliko popustljivejši napram ogerskim armadnim zahtevam ko prestolonaslednik. — Schönaich uživa zaupanje cesarjevo; odtod se da razlagati njegovo ostro nastopanje proti kršč. socialnim delegatom in časopisom, ki ga na prestolonaslednikov migljaj napadajo, v delegacijah.

Upeljavo sedemletne šolske dobe za šole na deželi je sklenil nižjeavstrijski deželni zbor.

Drobne parlamentarne novice. V parlamentu so postavili hermo poljskega politika Javorskega. Soc. dem. zveza je imela včeraj plenarno sejo, v kateri se je najprej sklenila žalna izjava za Tolstima, potem pa se je sklenilo predlagati več olajšav glede draginje mesa. Socialisti bodo vložili zakonski načrt o odgovornosti ministrov za zunanje zadeve. — Da ni zboroval odsek za socialno zavarovanje, je kriv bojda minister Haerdtl, ki je izjavil, da odsek, dasi je v permanenci, po zakonu ne sme zborovati za časa zasedanja dež. zborov.

Dopisi.

Slovensko gledališče v Mariboru. Tridejansko ljudsko igro »Gospodje sinovi« je pozdravilo občinstvo v nedeljo dne 20. nov. jako simpatično. Igra po svojem duhu ni slovenska, kar se čuti nekoliko iz

ga izvrševalca, postopati z vso strogostjo proti dolžnikom, mesto da bi jim odpustili, ali da bi ravnali z njimi usmiljeno? Naj je že mislil Kristus karkoli je hotel s svojim izrekom proti priseganju, jaz pravim, da ima Tolstoj prav, ako zahteva, da si morajo ljudje čuvati prostost vesti ter da se ne smejo vezati za bodočnost niti postati sužnji svojih mrtvih sužnjev. Človek mora biti prost vsak trenutek svojega življenja vbogati svojo vest kot človek ter ne biti prisiljen opravičevati svojega krivičnega postopanja v imenu državljanske, uradniške, vojaške ali pooblaščenke prislege.

Prevzemivščemu take službe se človeku brez dvoma otopi osebni smisel za pravico in krivico in da bi se sami nad seboj preveč ne zgražali, delimo in cepimo svojo odgovornost tako dolgo, dokler nikdo več ne čuti, da je odgovoren za to, kar dela. Ako bi morali sodniki in porotniki sami mirne krvi obešati jetnike, bilo bi manj izvršitev smrtnih obsodeb; ako bi moral biti vsak svoj mesar, bi število vegetarcev zelo naraslo. Ako bi bili primorani vreči sami na cesto svoje najemnike ter sami na dražbi prodati imetje svojih dolžnikov, bi sodni dvori zgubili prav mnogo svojih opravkov.

Richard Wagner, ki je bil tako velik mislec, kakor je bil velik glasbenik, je, kar se prislege tiče, istih misli kakor Thoreau in Tolstoj. Wagner pravi (Jezus iz Nazareta, poetični načrt, II. del, Wagnerjevi prozaični spisi zv. VIII. str. 299 angl. izdaja v prevodu W. A. Ellis). »Ne prisegajte«, v prisegah

razmer, v katerih živita dijaka Tone in Rudolf, zlasti Rudolf z razmesarjenim licem, pač pa je precej srečno lokalizirana na Maribor in bližnjo okolico, kar je seveda občinstvu zelo ugajalo. Razumljivo je, da je popadalo Pobrežane in Krčevince neznanu veselje, kadarkoli so slišali kaj o svojih vaseh. Morebiti ustrežemo čitateljem, če jim podamo v kratkih obrisih vsebino igre: Mesar in prekajevalec Pesjak želi, da bi prevzel njegov edini sin Tone dobrodočo mesarsko obrt. Sin je dovršil srednjo šolo in vojaško leto in hoče na vsak način študirati na visoki šoli, kajti za obrt nima smisla ne veselja. Tudi druge očetove želje ne mara izpolniti, da bi se zaročil s svojo bratanko Avgusto, ki živi v Pesjakovi hiši. Gusti je skrbna gospodinja, za vodstvo obrti kakor rojena, razen tega pa še bogata, toda Tone je ne mara, Gusti pa ne njega. Med očetom in sinom je nastal vsled tega hud prepir. Trdoglava sta oba dovolj — in Tone zapusti očetovo hišo ter ne mara niti nobene podpore. Sam se hoče prebiti in si zaslužiti toliko, da se popelje na visoko šolo. Ljubeča mati ne more zabraniti teh dogodkov. — Celo drugačen je drugi »gospod sin«, visokošolec Rudolf, sin v Pesjakovi hiši stanujočega poslanca Hrena, ki ga oče sili k študiranju, dasiravno nima za jus nobenega veselja ne talenta. Rudolf je veseljak, nekoliko lahkoživen študent, ki začne študirati šele takrat, ko zve, da ga ljubi Gusti. A ves trud je zaman, izpiti so dokazali, da pač ne gre s študiranjem. — Mesarju Pesjaku je v srcu sina žal, saj ga ima rad, toda priznati ne sme nobenega mehkega čustva. Žena in sosedje mu očitajo sirovo postopanje s sinom, ki hodi baje lačen in v slabi obleki po mestu in si išče zaslužka. Pesjaku se zdi najbolj sramotno, ker bo vse to škodovalo ugledu njegove firme in njegovim častem v občinskem odboru, kadar bodo zvedeli ljudje, kako je ravnal s sinom. Obenem ga tlači bolezen in Gustina odločna izjava, da ne mara več ostati v njegovi hiši, temveč da se omoži z Rudolfom in začne z njim konkurenčno mesarsko obrt na veliko. Vse zapušča Pesjaka, ki se mora nazadnje udati po hudem boju. Tone se vrne v očetovo hišo in dobi dovoljenje, da sme iti, kamor ga vleče srce, zet Rudolf pa osnuje s Pesjakom skupno veliko mesarsko podjetje. — O uprizoritvi te igre ne more niti strog kritik reči kaj slabega. »Gospoda sinova«, g. Majer (Tone) in režiser Berlič (Rudolf) sta bila pravcata študenta, eden idealno navdahnjen, drugi praktičen in lahkoživen. Najtežjo ulogo je imel g. Čop kot mesar Pesjak, ki je podal brez pretiravanja imenitnega obrtniškega bahača v komičnih in resnih situacijah. Hvaležni smo mu za trud in iznajdljivost v posnemanju kretanj in govora pravih mesarjev, kakršnih je menda dosti po naših mestih. G. Weigl je bil (kot poslanec Hren) nekoliko hladen, brez tistega temperamenta, ki smo ga vajeni pri svojih poslancih, vživel pa se je globoko v svojo ulogo. Gdčeno Gusti smo videli prvič na odru in ji radi priznamo, da smo je zelo veselili. Klepetavo Zdešarjevo ženo Marijo je izbožno pogodila gdč. Posebova, gospa Marjanova (Mara) in Miranova (Pesjakova žena Franca) sta nas zadovoljili popolnoma, in tudi g. Pajnhart (vinotržec Zdešar), gdčna Mejovšek (Podlesnikova) in g. Majerhold (Žan) so si zaslužili pohvale. — Godba je svirala Kelerjevo uverturo, Leharjevega Grofa Luksemburškega in Parmove »Slovanske cvetke«. — Slišali smo iz ust mnogih gostov, da bi ne bili verjeli, da imamo v Mariboru toliko izurjenih slovenskih diletantov in glasbenikov, kar nas je spominjalo laskave sodbe o slovenskem gledališču v Mariboru, ki jo je izrekel g. dr. Jurtéla v zadnji številki »Sloge«. Splošno priznanje naj torej bodri naša diletante! P. P.

Štajerske novice.

a Nemškonacionalni kurz v deželi. Iz Gradca nam pišejo: Pri namestniji vleče sedaj prav močan nemškonacionalen veter. Nemškim na-

tiči obvezujoči zakon sveta, kateri do sedaj še ni poznal ljubezni. Pustite vsakomur prostost, da sme vsak hip storiti to, kar mu ljubezen in njegova zmožnost velewa; če me veže prisega, nisem več prost; če storim v nje izvršitev kaj dobrega, ni to dobro nikaka zasluga (kakor ni zasluga nobena prisiljena krepkost) ter izgubi vrednost prepričanja; če me pa prisega vodi v zlo, potem grešim proti svojemu prepričanju. — Iz prislege se poraja vsaka strast; ako me veže proti mojemu dobičku, si bom prizadeval, da jo obidem (kakor se lahko obide vsak zakon) in kar bi moral storiti samo v svojo korist in blagostanje, postane po prisegi hudodelstvo; če pa najdem v tem svojo korist (ne da bi komu s tem škodoval), ukradem samemu sebi moralno zadoščenje, da delam to, kar je prav, vedno le po svoji prosti sodbi.

Če prav razumem Tolstojevo razlago zakona proti prisegam, obstoji glavno v tem, da ne smemo nikdar ničesar storiti, kar bi bilo proti naši vesti v naših preprostih zmožnostih kot možje in žene. Ne moremo odložiti odgovornosti na družbo. Če imamo kaj vesti, ne moremo reči: »Vemo, da je krivica pobirati najemnino, obresti, ali ubijati, ali storiti to ali ono, pa dokler nam družba daje pravico delati tako, je to družbina krivica.« To ni krščanski način, kajti kristjan ne vali svojih grehov na druge, mariveč jemlje grehe drugih nase. Kristjan je odgovoren za druge ne pa drugi za njega. (Konec jutri.)

cijonalcem na ljubo je padla kandidatura dr. Gratzija za dež. šolsk. nadzornika in je bil na Lamplovo mesto imenovan dr. Thumser iz Dunaja, čegar zveze z nemškimi nacionalki so najlepše pokazali pozdravni članki »Tagblattovi«. Sedaj pa so se izvršile tudi že dolgo napovedane spremembe pri namestniji. Cesar je dovolil stalno upokojenje namestn. podpredsednika dr. Netoliczka in ga povzdignil ob tej priliki za viteza; na njegovo mesto pride dvorni svetnik pl. Hammer-Purgstall (važno za deželni šolski svet!); nadalje je imenovan za dvornega svetnika ad personam namestn. svetnik grof Manzano in za namestnišk. svetnika v namestnijo dosedanji okrajni glavar v Gradcu, pl. Kriehuber. Za namestnišk. svetnika je imenovan Henrik grof Stürgkh v Radgoni. — Ta imenovanja kažejo, da vleče v Gradcu sedaj močan nemškonacionalen veter, gotovo za to, da bodo prej nastale redne razmere v deželi.

a Kedaj bo zopet sklican štaj. deželni zbor? Dež. posl. Wastian je izjavil na shodn volilcev v Mariboru, da bo po izjavah merodajnih oseb štaj. deželni zbor sklican še le v jeseni prihodnjega leta.

v Zadnji protestni »shod« v Celju. Na tem shodu sem se oglasil tudi jaz k besedi, da bi kot predsednik Učiteljskega društva za celjski okraj dal potrebna pojasnila. V ta namen sem se sklicateljem shoda že par dni poprej pismenim potom prijavil in prosil, da se mi naj ne odreče besede; to svojo prošnjo sem neposredno pred začetkom shoda napram gg. dr. Benkoviču in dr. Vrstovšku ustmeno ponovil; na shodu sem ponovno prosil za besedo; izjavil sem, da hočem datisamo pojasnila, da hočem govoriti prav na kratko, da ne mislim z nikomur polemizirati in da se mi vendar lahko beseda odtegne v slučaju, da bi se ne držal svoje obljube; toda vkljub vsemu temu, tudi vkljub temu, da je predsednik izrecno naglašal, da je shod javen in da mene sicer osebno spoštuje, vendar nisem dobil besede. To postopanje je tako nečuvstvo, ob enem pa tudi tako značilno, da je moram s tem javno pribiti. — Franc Brinar t. č. predsednik Učiteljskega društva za celjski okraj.

v Štaj. deželni šolski svet je imenoval pomožnega učitelja Florijana Trafenika provizoričnim učiteljem na deški in dekliški ljudski šoli v Žetalah.

v Od sodnijske službe. Deželno sodni svetnik dr. Rudolf Glas je v ponedeljek 21. tm. zapustil Ptuj in se preselil v Gradec. Vodstvo okrajnega sodišča v Ptuj je prevzel dr. R. Petrowitsch. — Čudno se nam zdi, da za Ptuj še vedno ni imenovan novi okr. sodnik. Ali se čaka zopet na kakega kurzovca in se z razpisom tega mesta čaka? Dr. Petrowitsch ni mož, do katerega bi mogli imeti Slovenci popolno zaupanje.

v Izkoriščanje dravske vodne sile. Stavbno podjetje Buše & Co. v Gradcu se poteguje v zvezi z akcijsko družbo za izdelovanje strojev v Leobersdorfu in posestnika mlina Karla Scherbauma v Mariboru za dovoljenje zgradbe naprav za izkoriščanje dravske vodne sile v katastralnih občinah Gerstorf, Gornji Boč, Varmat, Ruta in Rdeči breg in v katastr. občini Razbor (Slov. Gradec) Izkoriščana vodna sila, vzeta iz Drave, je preračunjena na 15.000 do 37.600 konjskih moči. Lokalni ogled tega projekta se vrši 13. do 16. decembra.

a Nemška šola pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Na nemški šoli pri Sv. Lenartu se je 4. novembra začel poduk. Kakor piše nemški graški »Tagblatt«, obiskuje šolo 140 otrok. Koliko bo med temi res »pristnih« nemških otrok?

v V Ljutomeru priredite obe podružnici CMD v nedeljo dne 4. decembra ob 5. uri pop. pri Seršenu Miklavžev večer.

v Slovensko gledališče v Mariboru. Iz pisarne: V nedeljo, 4. decembra t. l. je Miklavževa nedelja. Popoldne ob 4. uri se uprizorja čarobna igra »Janko in Metka«. Igrajo otroci. Po igri nastopi Miklavž v spremstvu angeljev, helcebulov in zlo ejev. Na to se razdele darila. Vsak, kdor želi kaj darovati svojim dragim, naj pravočasno izroči hišniku v Narodnem domu in kolekuj vsako darilo z narodnim kolkom. Opozarja se pa, da se žaljiva darila ne bodo sprejemala. V nedeljo, 11. decembra zvečer se igra zgodovinska igra »V znamenju križa«.

v Iz Št. Jurja ob J. ž. 60 letna vdova Kristanšek je iz maščevanja zažgala kočjo svojega sosedu, katera je popolnoma pogorela. Maščevalno žensko so izročili celjskemu okrožnemu sodišču.

v Porotna zasedanja pri okrožni sodnji v Celju 1. 1911 se bodo vršila 13. februarja, 15. maja, 11. sept. in 20. novembra.

a Svarilo občinam v šmarnem okraju! Hrvatski prodajalci perutnine, ki jo v velikih množinah gonijo skozi naše občine, so zanesli v naše kraje perutninsko kugo. Zato opozarjamo na to nevarnost občine in posameznike.

v Naprodaj je v manjšem mestu na Slov. Štajerskem hiša z vrtom, primerna za trgovca ali obrtnika. Pojasnila daje: g. I. Prekoršek, potov. učit. v Celju.

v Slovenskega čevljarja bi nujno rabili v nekem mestu na Sp. Štajerskem, kjer bi dobro izhajal; pojasnila daje naše uredništvo.

v Sumljiv potepuh. 17. tm. je v konjskem hlevu hotela „pri zamorcu“ v Celju aretiral redar Schwarz, nekega 16 letnega fanta, ki se je potepal okoli brez doparja in brez vsakega posla. Imel je sicer pri sebi delavsko knjižico, glasečo se na ime Franca Senice, toda pri zaslišanju se je izkazalo, da se potepuh imenuje Marko Pavlič in da je kupil knjižico od nekega potujočega rokodelca v Kočevju za K 230. Proti nekemu svojemu soujniku se je izrazil, da bi bil rajši v Mariboru zaprt kakor v Celju, ker je tam baje boljša hrana; iz tega se sklepa, da je že dobro znan z razmerami v različnih zaporih. Najbrž se je tudi knjižice poslužil na silovit način. Marko Pavlič se bo za sedaj že moral zadovoljiti s celjskim zaporom, kamor ga je odvedla policija.

v Slovenske Bistrice se nam piše: Kakor ste že javili, imamo pri nas v nedeljo gledališki večer. Ta večer je za nas velikega pomena, ker je dohodek določen za slovensko šolo. Nemci marljivo nabirajo prispevke za učence šulferajnske šole, in slavnosti, prirejene s temi prispevki, ter darila šolarjem izvajajo mnogo otrok iz naše šole. Proti temu nimamo drugega sredstva, kakor da delamo ravno tako, kar je za nas — pri slabšem gmotnem stanju — seveda težavnejše kakor za nasprotnike. Zaradi tega pričakujemo kar največ obiskov od zunaj; kajti nas samih je malo in mi ječimo pod pezo narodnega davka, pomoč pa je nujno potrebna. V krajih, odkoder se ne bi mogel nihče pripeljati, naj se nabirajo prispevki in pošljejo „italnici v Slovenski Bistrici“ pod označbo „za šolo“. Za vsak tudi najmanjši prispevek bodo hvaležni slovenski otroci, ki jih pomagata reševati ponemčenja.

v Napad na prijatelja. Posestnik A. Oblak v Mozirju je bil po noči od posestnika Jožefa Petkovnika napaden in grdo razmesarjen. Najprej sta pečevala v gostilni Franca Podvratnika v Lepinju pri Mozirju, nazadnje pa sta se sprla. Petkovnik se je odstranil, a kmalu spet prišel oborožen z železno okovanim krepelcem. Planil je na Oblaka ter ga vdaril po glavi in rokah, da se je slednji zgrudil in zgubil zavest. Krvavel je iz mnogih ran; ker je bil zadet tudi na sencih, je njegovo stanje jako nevarno in je zelo dvomljivo, če bo ostal pri življenju.

v Iz Ljutomera. Zmrznil je 18. tm. neki A. Verbnjak, ko se je napil v neki gostilni v Logarovicah šnopsa. Proti večeru se je podal proti domu; drugo jutro ga je našel posestnik Alojz Ferenc zmrznjenega nedaleč od gostilne. — Utonil je 19. tm. posestnik Anton Kosi iz Gajšovec, ko je domov grde 500 korakov od svojega doma hotel prekoračiti Ščavnico, ki je pa vsled dežja zelo narasla. Kosi je vsled velike vode zgrešil pot in je pred očmi svoje žene zginil v valovih. Trupla še doseči niso mogli najti. Kosi zapušča razun vdove 14 otrok, med temi 7 še nepreskrbljenih.

v V mlaki utonil je dne 19. tm. kamnoseški mojster Alojz Horvat v Račjem. Vsled dežja je iz mlake nastalo celo jezero. Horvat je zašel pregloboko ter utonil; drugo jutro so ga potegnili mrtvega iz vode.

v Železniška nezgoda. Na postaji Šoštanj-Topolšica se je zgodila 21. tm. nezgoda, ki bi lahko imela zelo slabe posledice. Zvečer ob 7. uri 18 min. privozita na kolodvor dva nasprotna vlaka iz Celja in Sp. Dravograda. Slednji vlak je zavozil predaleč naprej od določenega mesta, tako da je stroj trčil ob dva zadnja vozova celjskega vlaka ter ju zelo poškodoval. Strauske stene so bile popolnoma odtrgane, srednje stene in 8 sedežev čisto potrtih in razmetanih. Tudi stroj dravogradskega vlaka je bil zelo poškodovan. K sreči je bil en voz 2. razreda popolnoma prazen, v zadnjem vozu 3. razreda je bila samo ena dama, ki je sedela na nasprotni strani; zato se ji ni zgodilo nič hudega.

v Imenovanje. Okrajni glavar v Ljubnu grof Rudolf Schönfeld je imenovan namestniškim svetnikom. Vodja okrajnega glavarstva v Slov. Gradcu, namestn. tajnik dr. Ernst Poiger je imenovan okr. glavarjem.

Sotelska železnica. G. dr. Benkovič in dr. Korošec kaj vneto popisujeta po »Str.« in »Sl. G.«, kaj je storil za to železnico toliko obrekovani — nemškutarski železnični odbor v Brezicah, dočim ne ve »Str.« o »delovanju« slov. kler. železničnega odbora, v katerem komandirajo gg. dr. Benkovič, dr. Jankovič in jankomirski vlastelin, ničesar drugega povedati, kakor da je dobil dr. Benkovič »važna pisma« v tej zadevi iz Dunaja. Vsebinska je seveda »iz umljivih razlogov« tajna... tako tajna, da je ne pozna najbrže niti g. dr. Benkovič. — Ampak »kumštini« so naši klerikalci! Krivdo, da sotelske železnice ni, zvrčajo na — Robleka, ki je poslanec Savinske doline in na brežiškega in kozjanskega okraja in pa na dr. Ploja, ki je moral željo po belokranjski in eventuelno tudi sotelski železnici zastopati v delegacijah mesto strahopetnega dr. Šusteršiča. G. dr. Kukovec že iz tega vzroka ne more ničesar storiti, ker klerikalni deželni poslanci v Gradcu obstruirajo in ne dovolijo rednega delovanja te korporacije in sicer samo za to, da bi dobili vsaj nekaj komande nad slov. šolstvom. Ljudstvo naj torej s »potrebno resnobo« vpraša klerikalce, čemu ovirajo dr. Kukovca pri delu? Pa kaj bi se tako močna in delavna večina izgovarjala na enega! Sicer ne dvomimo, da se bode že zganil g. dr. Benkovič tudi za sotelsko železnico, ko bo kaj komisij. To nam je tako prepričevalno dokazal pri regulaciji Save. Vse za ljudski blagor, je-li?

Ukrajne smodke. Posestnik Jožef Šošter iz Frankolovega je naznanil pri tukajšnji policiji, da mu je 17. t. m. proti 8. uri zvečer iz njegovega voza na dvorišču gostilne »Stadt Graz« ukradel nekdo 200 komadov »kratkih« cigar. 6 škatljic športnih cigaret in 4 slovenske šolske knjige. Tatvine sumljiv je neki ključavničarski pomočnik Jožef Potokar.

Dnevna kronika.

a Na Dunaju je umrla 13. t. m. gospa Terezija Luzar, soproga nadrevidenta juž. žel. v p. g. Ivana Luzarja. Bila je med dunajskimi Slovenci jako priljubljena.

Po smrti L. N. Tolstoj. Ekskomunikacija ostane v veljavi. — Demonstracije v Odesi. — Prevoz mrljaca v Jasno Poljano.

Iz Petrograda javljajo: Ves trud nekaterih poslancev ruske dume, izposlovati pri ministrskem predsedniku Stolypinu, da se čitajo maše zadušnice za umrlega grofa Tolstega, je ostal brezuspešen kljub temu, da je Stolypin sam bil zelo naklonjen Tolstemu in je gojil velike simpatije do njega. Tozadevna odločitev je prepuščena sv. sinodu. Tudi posredovanje metropolita Antonija, ki je grofa Tolstega zelo visoko čislal in se je svoj čas pri ekskomunikaciji zavzemal za njega, so bila brezuspešna, ker je v sv. sinodu glede tega vprašanja popolnoma osamljen. — Iz Odesi javljajo: V ulici Terebaskaji so priredili dijakom radi zabranitve žalnih zborovanj v proslavo Tolstojevga spomina velike demonstracije. Nastopil je cel bataljon policajev, ki je demonstrante razgal. Več demonstrantov je bilo aretiranih. Bati se je, da se izgrede še v večjem obsegu ponove. Iz postaje Sasjek pri Jasni Poljani javljajo: Včeraj zjutraj okoli 8. je došel semkaj vlak s truplom velikega pisatelja in misleca grofa Leva Nikolajeviča Tolstega. Tolstojevi otroci so nesli rakev od postaje na Jasno Poljano. Nepregledna množica ljudstva je izkazala umrlemu nepriko na tej poti zadnjo čast. Pred sprevedom so nosili kmetje velik napis na belem platnu, glaseč se: »Lev Nikolajevič! Spomin na tebe je pri nas ubožnih kmetih ovekovčen!« Za tem sta sledila dva močna oddelka dijakov, ki so prepevali med potoma pesem »Vječnaja pamjat«. Za temi so vozili na 4 vozevence. Na Jasni Poljani so postavili rakev z mrtvim pesnikom v poseben kabinet, v katerem se je nahajala samo ena omara s knji-

gami in ena slika Tolstojevga brata. Nepregledna vrsta ljudi je defilirala pred rakvijo umrlega pisatelja, da se poslovi za vedno od njega. Na čelu so bili kmetje iz Jasne Poljane. Tolstoj so pokopali na griču v gaju Afonin, kakor je to Tolstoj želel.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

NEMIRI V MEHIKI.

London, 23. nov. »Reutтерjev biro« poroča iz Nov. Jorka o nemirih in revoltah proti sedanjim vladam v Mehiki: V mestu Torreon, katero oblegajo sedaj vladne čete, je kakih tisoč z modernimi puškami oboroženih vstajev. Mnogi vojaki so se pridružili revolucionarjem, častniki niso varni svojih vojakov, ki so večidel zločinci, katere vtakne vlada namesto v zapore v armado. Oddelek vojakov je došel v Parral, kjer so pregnali revolucionarje in utrdili strateško važne točke.

RUMUNSKI MINISTER ZUNANJIH ZADEV NA DUNAJU.

Dunaj, 23. nov. Rumunski minister zunanjih zadev Djuvara je došel sem in je bil pri grofu Aehrenthalu na obedu.

ODKRITJE SPOMENIKA KRALJU HUMBERTU V NAPULJU.

Napulj, 23. nov. Po odkritju spomenika kralju Humbertu je obiskala italijanska kraljeva dvojica sirotišnico. Sinoči se je vršila pri kralju slavnostna pojedina. Mesto je bilo krasno razsvetljeno.

CRIPPEN — USMRČEN.

London, 23. nov. Morilec Crippen je bil danes zjutraj usmrčen. Pred svojo smrtjo ni priznal svojega zločina in tudi ni podal nobene druge izjave.

DIJAŠKE DEMONSTRACIJE NA RUSKEM.

Petrograd, 23. nov. V Kijevu in Harkovu so se vršile velike dijaške demonstracije proti svetemu Synodu zaradi ekskomunikacije Tolstega. Policija je razgnala demonstrante.

AVSTRIJSKO-SRBSKA TRGOVSKA POGODBA.

Belgrad, 23. nov. Danes ali najkasneje jutri bo srbska skupščina končala debato o verifikaciji treh mandatov in potem nadaljevala 15. t. m. pričetno obravnavo o avstrijsko-srbski trgovski pogodbi.

BOLEZEN SRBSKEGA PRESTOLONASLEDNIKA.

Belgrad, 23. nov. Stanje srbskega prestolonaslednika se je izdatno zboljšalo. Mrzlina je popolnoma izginila; bolnik še sicer leži, vendar pa rekonvalescenca stalno napreduje.

ANGLEŠKE SUFFRAGETKE NA DELU.

London, 23. nov. Včeraj zvečer so suffragetke pobile okna pri ministrih Greyu, Churchill, Harcourtu in Burns. Policija je zaprla 156 demonstrantinj.

SOŽALNE IZJAVE OB SMRTI TOLSTEGA.

Praga, 23. nov. Češki narodni svet je izročil zaradi smrti Tolstega svoje sožalje grofici Tolsti in ruski dumi.

Sarajevo, 23. nov. V današnji seji je sklenil bosanski sabor odposlati zaradi smrti Tolstega sožalno izjavo ruski dumi.

KOLERA V CARIGRADU.

Carigrad, 23. nov. Od 15. do 21. novembra je zbolelo na kolero 173, umrlo pa 96 oseb.

Po slov. svetu.

Samomor češkega slikarja Beneša Knüpfelja. Iz Ancône se poroča: Dne 21. t. m. je došel v tamojšnjo luko parnik »William« iz Reke, ki je pa imel vsled viharja 23 ur zamude. Nek pasažir, češki profesor Beneš Knüpfel, se je po noči vrgel v morje ter je utonil. V njegovem kovčegu so našli pismo, v katerem pravi, da ne more navesti vzrokov samomora; za možovo parnika pa da določa 200 kron. Svoje slike zapušča češki umetniški galeriji.

Najceneje in najbolje učinkujoče odvajalno sredstvo!

FILIP NEUSTEINOVE sladke čistilne kroglice (Neusteinove Elizabetine kroglice)

Te kroglice nimajo v sebi nobene škodljive tvarine in so v vsakem oziru boljše ko vsi enaki preparati. Z največjim uspehom se rabijo pri boleznih v trebuhu, čitijo kri, niso nobeno zdravilo, pa boljše in čisto neškodljive, da se lahko rabijo pri

zaprtju

598 30-5

v črevesih, gotovem viru največ boleznih. Ker so sladke, jih imajo radi zlasti otroci. Skatlja s 15 kroglicami stane 30 vinarjev; zavitek z 8 skatljami, s 120 kroglicami stane samo 2 K; pri prepošilstvu 2 K 45 v franko.

Svarilo! Pred ponarejanjem svarimo! Zuhajta te Filip Neusteinove čistilne kroglice, ki so samo tedaj prave, ako niso vsaka skatlja in navolito našo protokolirano varstveno znamko v črno rdečem tisku »Heil Leopold« in podpis Filip Neustein, lekarna. Nasi po trgovskem sodišču zavarovani zavetki morajo nositi našo trdko.

Filip Neusteinova lekarna „k svetemu Leopoldu“ Dunaj I, Plankengasse 6.

Češki sokoli v Srbiji. Srbski ministerski svet je sklenil nastaviti 12 čeških sokolov za telovadne učitelje na srbskih srednjih šolah. Skrbeti bodo imeli tudi, da se v srbskih sokolskih društvih vpe-
lje sistematičen poduk.

Ljudska šola na Češkem. L. 1909. je bilo na Češkem 20.650 učnih sob (12.416 v čeških, 8237 v nemških šolskih okrajih). Število otrok, ki so obiskovali javne ljudske šole, je znašalo 1.116.843 (684.782 čeških, 432.061 nemških). Na eno učno sobo je prišlo torej v nemških šolskih okrajih 53, v čeških 55 otrok. Število učiteljskih oseb na ljudskih in meščanskih šolah, učiteljev veronauka, izvzemši učiteljice ročnih del in pomožne učitelje, je znašalo 21.504 (12.933 čeških, 8.571 nemških); na eno učiteljsko moč pride torej v nemških šolskih okrajih 52, v čeških 54 otrok.

Listnica uredništva.

Pošta: — Uradna pisma šolskih vodstev na okrajni šolski svet so pristojbine prosta in nima torej uradnik pravice pristojbino zahtevati. Ukrenite potrebno, da se da tej nezmožni osebi zaslužena brca. Pozdrav!

Ženitbena ponudba

Pekovski mojster s staro, dobro urejeno delavnico se želi poročiti s solidno gospodično iz meščanskih krogov, ki bi imela veselje do pekarije in kacic 1000 K premoženja. — Pisma je nasloviti: **F. C. 82, Gradec,** poste restante (glavna pošta).

Kleparska dela

kakor tudi uvajanje vodovoda, plina, strelovoda, hišnih brzojavov, telefonov itd. sprejemam in iste izvršim točno in hitro.

Ig. Zalokar, klepar v Brežicah.

631 3-2

Na debelo!

Priporoča se

Na drobno!

edina narodna trgovina

galanterijskega, norimberškega in modnega blaga, kakor tudi nagrobnih vencev ter igrač

Celje Prica & Kramar Celje

Graška in Krožna ulica.

511 35-24

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda!

Predno si nabavite kak pisalni stroj, zahtevajte prospekt, brezplačno in brezobvezno razkazovanje stroja pri

Zvezni trgovini

.. V Celju. ..

Pisalni stroj z vidno pisavo:

L. C. SMITH & BROS

ima: tečaj na krogah pri vozu, tečaj na krogah pri izseku, tečaj na krogah pri tipkinem dvigalu.

266 — 38

Noben drug pisalni stroj nima teh eminentnih prednosti. Ta stroj je vspeh 20 letnih izkušenj v izdelovanju samopisnic. V najkrajšem času se je prodalo 100.000 teh strojev v popolno zadovoljnost odjemalcev, ki stavijo pri nakupu velike zahteve. Ako se mudite v Celju, ne zamudite prilike si ogledati ta najpopolnejši pisalni stroj.

Zahtevajte brezplačno razkazovanje stroja! — Zahtevajte prospekt!

10 letno funkcijsko jamstvo!

R. DIEHL, žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca, brinovca, vinskega žganja i. domačega **konjaka.**

Poštne hran. račun št. 54.366.

— Telefon št. 48. —

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno zalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure

*** dopoldne. ***

54

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun

***** glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih *****

pet od sto (5%)

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzjavi: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

66

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnimi obratom.

Izvrševanje vseh stavbenih deli kakor stopnice, fasade, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamnov in cementa.

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd.

Brušenje, poliranje in strganje kamena s trojci

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sljenitov no raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Uprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakov).

Tiskovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah. Popravljanje spomenikov, ude-
*** laganje napisov v late. ***